

Ants Lindre ülevaade spordielust Rapla KEK-is.

Tulin Rapla KEK-ki tööle 1970. a. veebruarikuu alguses. Kahe nädala pärast tähistati KEK-i 10. aastapäeva ning pidu toimus Rapla Kultuurimajas. Kasutan oma ülevaates raamatu „Raplamaa spordilugu 1951-1990“ materjale, isiklike mälestusi ning Meelis Minni poolt 1981. aastal alustatud KEK-i kehakultuurikollektiivi päevikut, kus on välja toodud üksikute spordialade eestvedajad ja võistkondade liikmed. 1960ndate teisel poolel oli KEK-i peainseneriks väga sporti toetav Ilo Tomberg. 1968. a. esindas Rapla KEK Eestit maanoorte kergejõustiku esivõistlustel Krasnodaris, kus saavutati Ukraina järel II koht. Edukamad kergejõustiklased olid meistersportlased Tamara Rudjakova odaviskes ja Jaan Priivits käimises, lisaks veel kuulitõukajad Inge Leivat ja Kalju Klaasmägi. Kalju oli spordimetoodik ka 1970 a. kui ma KEK-i tulin. Spordimetoodikud on olnud veel Tartu Ülikooli kehakultuuri lõpetanud Jüri Suurtalu, Ruslan Münt, Eberhard Lens, Meelis Niinoja, Piret Kruusimaa, Mare Pruks, Meelis Minn, Ants Lindre (põhitöö kõrvalt 1983.a. vist ligi aasta aega), Erik Horn, Meeri Kadarpi.

Laskur Tiit Metsa algatusel hakati alates 1978. a. korraldama Rapla KEK-i auhinnavõistlusi õhkrelvadest laskmises, kus osalesid vabariigi tipplaskurid. Auhindadeks olid Haidi Ratase valmistatud keraamilised õnad. Laskurite seas oligi see tuntud õnavõistlusena. Peale Tiidu lahkumist korraldas võistlust edasi Kaiu laskurklubi. Alates 1997. aastast toimub võistlus edasi juba Tiit Metsa mälestusvõistlusena.

Teine KEK-is oma alguse saanud võistlus oli 30.12.1981. a. Meelis Minni poolt ellu kutsutud Uusaastajooks. Eeskujuks oli Sao Paulos toimuv uusaastajooks. Uusaastajooksust kasvas välja Talvejooks, mida korraldab Rapla Jooksuklubi Erik Horni eestvedamisel. Käesoleva aasta novembris toimub juba 43. jooks.

1975. a. võitsid KEK-i jooksjad Paul Aug ning Ülo ja Lembit Maasing võistkondliku ümber Ülemiste järve jooksu. Kaks aastat hiljem olid nad teised.

Igal aastal toimusid „Jõud“ suve- ja talispartakiaadid. Arvestust peeti 4 grupis.

- 1) Suured autused: Rapla KEK, Kehtna NST, Rapla EPT, Märjamaa EPT, Autobaas nr. 19, Rapla Tarbijate Kooperatiiv
- 2) Kolhoosid
- 3) Sovhoosid
- 4) Väikesed asutused: Mahtra RV Metsamajand, Rapla Metsamajand, Rapla haigla, Rajooni TSN Täitevkomitee, PKV (Põhja Kõrgepingevõrgud), Märjamaa Tarbijate Kooperatiiv.

Talvisteks aladeks olid suusatamine, märkeorienteerumine, male, kabe, lauatennis. Osavõturohkuse poolest meenuvad suusavõistlused Palukülas, kus ainuüksi mehi oli osalemas üle saja.

Suvespartakiaadi peaalaks oli kergejõustik, ilmselt ka pallimängud ja laskmine. Rapla KEK osales samuti EKE (Eesti Kolhoosiehitus) suve- ja talispartakiaadidel. Rapla KEK-i edukamaks alaks oli laskmine. Võistkonda kuulusid Maie Soosalu-Suur, Marge Bristol-Bauvald, kes täitis meistersportlase nõuded 1979. aastal, Kaia Luks-Bristol ja Tiit Mets. Võistkonda pidi kuuluma vähemalt üks naine, kuid Raplal oli neid lausa kolm. Kui selles koosseisus võisteldi oli võit karanteeritud. Mõne liikme puudumisel kuulusid võistkonda vahel ka Maie Pitsal, Kalju Katkosilt ja vist ka Elmar Taling. Kaheksakümnendate lõpul toimusid ka EKE veteranide spartakiaadid, kus Rapla KEK-il olid parimad võimalused edukad olla.

1970-ndate alguses toimusid Rapla rajoonis bridzivõistlused 4-liikmeliste võistkondade vahel. KEKi esindusvõistkonnas mängisid Hendrik Väliste ja Ants Horn ning Vello Kabrits ja Harald Aasa. Teises võistkonnas õnnestus ka endal mängida, paarimeheks Eberhard Lens. Teise paari moodustasid Kalju Katkosilt ja Hans Kirss. Hendrik Väliste initsiatiivil korraldati KEKi peahoones aastatel 1973-1984 Rummu Jüri nimelist bridziturniiri.

Aktiivne ja mitmekülgne oli Linda Lipstuh. Ta võistles aastaid rajooni ja EKE süsteemi võistlustel – suusatamises, märkesuusatamises, orienteerumises, võrkpallis ja VTK mitmevõistluses. Osales Kilgi jooksudel ja läbis 11 korda Tartu suusamaratoni. Samuti osales Tallinn-Keila maratonidel.

Virve Lumiste noppis rajooni võistlustelt medaleid suusatamises, esimesel Rapla suusamaratonil 1985 oli ta teine, järgmise aasta maratoni Virve võitis.

Edukalt võistlesid suusatamises veel Piret Fuchs, Ruth Reinu, Eda Naris ja Maie Pitsal. Maie oli mitmekülgne, võisteldes veel orienteerumises ja kergejõustikus.

Meessuusatajatest olid edukad Valter Laur, Aarne Timusk, Vello Grünberg, Aare Lumiste. Sitke jooksu ja suusamees oli Mati Teldre. Siia lisanduvad ka eelpool mainitud jooksumehed Paul Aug ning Ülo ja Lembit Masing. Osaleti Tallinn-Keila-Tallinn võistkondlikel suusamaratonidel ning palju kordi Tartu suusamaratonidel. Korraldati ka KEKi siseseid suusavõistlusi ning natuke pikemaidsuusatamatu Valtu poole ja praeguse Rapla ringtee kanti. III suusamatk toimus 1985. aastal.

Kergejõustikus esindasid edukamalt KEK-ki jooksumehed Meelis Minn, Ülo Masing, Paul Aug, Mati Teldre. Sprinteritest Avo Lillemäe ja Tiit Talvoja, heitjate-tõukajatena Sulev Saldu, Tõnu Mahoni. Naistest Piret Fuchs, Piret Kruusimaa, Maie Pitsal jt. Leili Kaasi võimalused paranesid siis, kui hakati korraldama EKE veteranide spartakiaade, sest varem tuli võistelda endast palju noorematega.

1977. aastal valmis KEK-i haldushoone koos spordisaaliga. Mihkel Loorits sisustas sinna tõesaali ja innustas mehi treenima. Võistkondlikeks võistlusteks rajoonis ja EKE raskejõustiku spartakiaadile leidis ta pea iga kehakaalu jaoks mehe.

Korvpalli eestvedajateks olid Avo Neljas, Ruslan Münt. Mängijatest Toomas Laanisto, Avo Lillemäe, Rait Lipstuh, Hanno Heinaste jt.

Võrkpallurid mängisid igal aastal Ühistöö karikaturniiril ja EKE spartakiaadi alagrupiturniiril. Meenutuseks nimed: Kalev Saar, Eberhard Lens, Priit Salong, Ants Sussi, Aldo Kuuse, Jüri Suurtalu, Jüri Kuusik, Karl Põldma, noorematest lisandusid Mati Rebane ja Aivar Surva.

Naiste võrkpalli vedas Piret Fuchs. Mängisid Ann Keskküla, Leili Kaas, Ilse Mägi, Inna Tamm, Elvi Lindma, Tatjana Korolkova.

Jalgpalli eestvedajateks olid Avo Neljas ja Tiit Klammer, hiljem Rein Pajunurm.

EKE suvespartakiaadi kavas oli ka ujumine. Mõnikord õnnestus ka võistkond välja panna. Ilse Mägi, Virve Lumiste, Järvakandist pärit ehitusmehed.

Lauatennis võistlesid Jüri Suurtalu, Valter Viisut, Enn Scheler, Mati Rebane.

Rajooni ja EKE talispartakiaadideks saime malevõistkonna alati kokku. Naiste laual tõi Tamara Rudjakova peaaegu alati punktid koju. Tamara puudumisel asendas teda Maret Erm. Meeste laudadel oli raskem punkte saada – EKE süsteemis ja rajoonis oli tase ühtlasem. Mängisid Hendrik Väliste, Maks Põldsamm, Mati Rebane, Olavi Pai, Neeme Laasner, Arnold Pajumets, Ants Lindre. Kabes olid tugevamad mängijad Valter Viisut, Erich Luisk, Jaan Terras, Enn Aavik, Kaido Eensalu.

Orienteerumises täitis Paul Aug meistriskandidaadi normi. Orienteerumises esindasid KEK-ki veel Urmas Müür, Mati Rohtla, Heldur Väljamäe, Linda Lipstuh, Maie Pitsal, Virve Lumiste, Maret Erm, Ülo Viru.

Osaleti võistkonnaga Jüriöö jooksudel.

Kurni ja koroonamängu entusiast oli Heino Altmets. Koroonamängijatest tuntumad olid veel Elmar Soome ja Neeme Laasner.

Väga edukaks alaks oli autoralli. Sõiduautodel Aarne Timusk – Vello Grünberg. Hiljem tegi Aarne Timusk kaardilugejana koos Vello Õunpuuga hiilgavat karjääri. Sõiduautodel võistlesid veel Indrek Lasseron ja Tõnu Diener.

Veoautode rallis olid edukamad Juhan Noode, Rein Sarapuu, Uku Maasalu, Sulev Ital, Boris Konovalov, Andres Albo, Enno Pütt, Valdur Ilves. Mitmel paaril õnnestus täita meistriskandidaadi norm.

Kindlasti jäi mõni tegija ka mainimata.